

АНАЛІЗ ПОТОЧНОГО СТАНУ ЛОГІСТИКИ ТРАНСПОРТНИХ СИСТЕМ

¹Державний університет "Одеська політехніка"

Анотація

Проаналізовано поточний ринок логістичних послуг у сфері вантажо-транспортних операцій в світі і виявлено процес радикальних та фундаментальних змін через кардинальний вплив на роль і масштаби діяльності його учасників і структуру їх взаємовідносин. Вказано на недостатню інтегрованість виробничих систем, скорочення обсягу комерційних перевезень автотранспортом на 25 % та вантажообігу – на 15 %, . Визначені перспективи розвитку транспортно-логістичних систем.

Ключові слова: Ринок, глобалізація, аутсорсинг, субпідряд, енергетичні потоки, оптимізація

Основні причини радикальних та фундаментальних змін поточного ринку логістичних послуг: глобалізація світової економіки; – оптимізація витрат у всіх ланках логістичних ланцюгів; – скорочення життєвого циклу продукції; – розвиток аутсорсинга логістики для скорочення витрат, (*outsourcing* – підрядництво, тобто передача компанією частини її завдань або процесів стороннім виконавцям на умовах субпідряду для виконання непрофільних напрямків у своїй роботі; – втілення нових підходів до маркетингу та дистрибуції продукту, інновацій в логістичних процесах, особливо, це стосується електронних методів і способів ведення бізнесу [1]. На даний момент обсяг світового ринку логістичних послуг оцінюється більш ніж в 2500 млрд дол. США, що становить близько 5 % загальносвітового ВВП [2]. В найближчі 5-10 років розвиток галузі транспортної логістики буде визначатися динамікою зростання світового промислового виробництва, торгівлі і розширенням глобальних мереж дистрибуції.

Недостатня інтегрованість виробничих систем призводить до зниження ефективності, якості і надійності та економічності транспортних послуг, що в свою чергу особливо позначається на функціонуванні промислово-виробничих ланцюгів поставок. Зокрема, на автомобільному транспорті та вантажно-розвантажувального обладнання за підсумками 2015-2020 рр сталося скорочення обсягу комерційних перевезень автотранспортом на 25 %, вантажообігу - на 15 %, падіння вартісних і фізичних показників в сегменті міжнародних перевезень на 25-30 % і різке загострення конкуренції на ринку міжнародних і внутрішніх перевезень [2]. В даний час, основною діяльністю логістичних підприємств - провайдерів логістики продовжують залишатися транспортно-експедиторські операції (*freight forwarding*). У сфері транспортно-експедиторських послуг логістичні провайдери, як правило, дотримуються у своїй роботі такої моделі бізнесу, при якій досить зручно і вигідно не виступати прямими власниками транспортних засобів, а укладати обмежені у часі угоди з перевізниками (субпідрядниками) з транспортування вантажів своєї клієнтури, тобто принципів *asset-light*. На світовому ринку логістичних послуг в даний час діють більше 60 тис. різноманітних компаній, при цьому понад 90 % з них є відносно невеликими за розміром і мають обмежені матеріальні і фінансові ресурси. В той же час на частку 30 найбільших компаній, що домінують на міжнародних ринках, припадає близько 40 % обсягу продажів [3].

Одним з найважливіших умов для підвищення ефективності діяльності інтегрованих ланцюгів поставок є застосування принципів логістичного інжинірингу. Як правило, у інтегрованих логістичних систем всі стратегічні і тактичні рішення з приводу розміщення інфраструктурної мережі, пакування, складування, вантажопереробки, транспортування, управління запасами тісно взаємопов'язані між собою і саме цей взаємозв'язок становить основу системної інтеграції.

В результаті аналізу досвіду передових технологій прогресивних підприємств за останнє десятиліття виявлено, що стан ринку транспортно-логістичних послуг і перспективи розвитку вантажно-розвантажувальної та транспортної галузі характеризуються наступними основними признаками: 1) зростанням ролі надання транспортно-логістичних послуг як методу підвищення конкурентоспроможності об'єктів господарювання; 2) постійно триваючої консолідацією ринку самих вантажно-розвантажувальних та транспортних послуг, насамперед, за рахунок об'єднань, злиттів і поглинань на міжнародному рівні і виходом найбільших потужних логістичних підприємств на нові географічні світові ринки; 3) безперервно діючим посиленням впливу найбільших глобальних логістичних підприємств (за оцінками спеціалістів, близько 40 % ринку вантажно-розвантажувальних та транспортних припадає на 30 найбільших компаній); 4) все зростаючим подальшим ускладненням логістичних рішень шляхом все більш широкого впровадження сучасних ІТ-технологій.

В результаті аналізу діяльності підприємств, фірм та організацій можна означити такі перспективи розвитку транспортно-логістичних систем: – сформоване лідерство на світовому ринку логістичних послуг певних компаній, більшість з цих обраних компаній вже є лідерами на європейському, американському та східно-азіатському ринку; – поступове збільшення світового географічного покриття транспортно-логістичними системами в цілому; – безперервне зміцнення наявних діючих бізнес-сегментів транспортно-логістичних систем з метою оволодіння часткою на ринках послуг та досягнення лідерства; – розвинута інтеграція наявних бізнесів діючих корпорацій і компаній.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Matiychuk, O., Babenko A, Yanovsky P, Sulyma L. Estimation of transport accessibility of the Capital Economic Region / Eastern-European Journal of Enterprise Technologies.-2017. - Vol. 2, Issue 3 (86).- P. 31-40. doi: [10.15587/1729-4061.2017.98118](https://doi.org/10.15587/1729-4061.2017.98118)

2. Bosov, A. Formation of separate optimization models for the analysis of transportation-logistics systems / Eastern-European Journal of Enterprise Technologies. - 2017. - Vol. 3, Issue 3 (87).- P. 11-20. doi: [10.15587/1729-4061.2017.103220](https://doi.org/10.15587/1729-4061.2017.103220)

3. Панащенко Е. В. Логистика: персонал, технологии, практика. — 1-е. — Москва: Инфра-Инженерия, 2011. — С. 224. — ISBN 978-5-9729-0034-3.

Яглінський Віктор Петрович – доктор технічних наук, професор, професор кафедри підйомно-транспортного і робототехнічного обладнання, Державний університет “Одеська політехніка”, м. Одеса, e-mail: v.p.yaglinskiy@opu.ua;

Кравцов Едуард Давидович – кандидат технічних наук, доцент, професор кафедри машинознавства і деталей машин, Державний університет “Одеська політехніка”, м. Одеса, e-mail: viknatvov@gmail.com;

Озджон Муту – студент-бакалавр, Галузеве машинобудування, Державний університет “Одеська політехніка”, м. Одеса, e-mail: viknatvov@gmail.com.

ANALYSIS OF THE CURRENT STATE OF LOGISTICS OF TRANSPORT SYSTEMS

Abstract

The current market of logistics services in the field of freight transport operations in the world is analyzed and the process of radical and fundamental changes through the cardinal influence on the role and scale of activity of its participants and the structure of their relations is revealed. It is pointed out that the production systems are insufficiently integrated, the volume of commercial transportation by road is reduced by 25 %, and the turnover is reduced by 15 %. Prospects for the development of transport and logistics systems are identified.

Key words: Market, globalization, outsourcing, subcontracting, energy flows, optimization

Yahlinskiyi Viktor Petrovych - Doctor of Technical Sciences, Professor, Professor of the Department of Lifting and Transport and Robotic Equipment, Odessa Polytechnic State University, Odessa, e-mail: v.p.yaglinskiy@opu.ua;

Kravtsov Eduard Davydovych - Candidate of Technical Sciences, Associate Professor, Professor of the Department of Mechanical Engineering and Machine Parts, Odessa Polytechnic State University, Odessa, e-mail: viknatvov@gmail.com;

Ozjon Mutu - Bachelor's student, Branch Engineering, Odessa Polytechnic State University, Odessa, e-mail: viknatvov@gmail.com